

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen
(MPD)

BESLUT

1 (8)

2003-10-30

Dnr: 551-7507-03

Försvarsmakten
Miljöprövningsenheten
ANFA M
645 84 STRÄNGNÄS

Delgivningskvitto

Tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (MB) till omtappning av fullständigt och ofullständigt halogenerade brom- och klorfluorkarboner vid Uppsala Garnison, fastigheten Ärna 5:16 i Uppsala kommun

BESLUT

Tillstånd

Länsstyrelsen i Uppsala län, Miljöprövningsdelegationen (MPD), meddelar Försvarsmakten (202100-4615) tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (MB) till omtappning av fullständigt och ofullständigt halogenerade brom- och klorfluorkarboner till en total mängd av 75 ton fram till och med år 2013 vid Uppsala Garnison på fastigheten Ärna 5:16 i Uppsala kommun.

Verksamheten klassificeras enligt bilagan i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd med **Prövningskod -h3 och -h4**, provningsnivå B, anläggning för omtappning av mer än 1 ton fullständigt och mer än 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.

Tillståndet gäller längst till och med den 31 december 2013.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Länsstyrelsen godkänner med stöd av 6 kap. 9 § MB miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Villkor för verksamheten

1. Verksamheten skall bedrivas huvudsakligen i enlighet med vad Försvarsmakten angivit i ansökan eller i övrigt åtagit sig i ärendet. Sådana mindre ändringar av verksamheten som avses i 5 § tredje stycket förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd skall anmälas till tillsynsmyndigheten på det sätt som anges i 22 § samma förordning.

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 -p E-POST: piho@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

2 (8)

2003-10-30

Dnr: 551-7507-03

2. I alla utrymmen där fullständigt och ofullständigt halogenerade klorfluorkarboner (freoner) eller fullständigt halogenerade bromfluorkarboner (haloner) lagras eller hanteras skall detektorer som indikerar utsläpp finnas. Detektorerna skall vara kopplade till larm.

Igångsättningstid

I enlighet med 22 kap. 25 § andra stycket jämfört med 19 kap. 5 § 8 MB föreskriver Länsstyrelsen att den med tillståndet avsedda verksamheten skall ha satts igång senast den 31 oktober 2005 annars förfaller tillståndet. Försvarmakten skall meddela tillsynsmyndigheten när verksamheten satts igång.

Verkställighetsförordnande

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 22 kap 28 § första stycket MB att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Särskilda upplysningar

Detta tillstånd befriar inte Försvarmakten från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser.

Försvarmakten skall vidare fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka och förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön (26 kap. 19 § MB) samt i övrigt iaktta vad som sägs i förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. Varje år före utgången av den 31 mars skall miljörapporten inges till tillsynsmyndigheten (26 kap. 20 § MB). Miljörapporten skall utformas i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrift NFS 2000:13 om miljörapporter för tillståndspliktiga verksamheter. Enligt 2 kap. MB gäller vissa allmänna hänsynsregler som skall iakttas. Särskilt erinras om 2 kap. 6 § MB vari föreskrivs om skyldigheten att undvika sådana kemiska produkter som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljö om de kan ersättas med sådana produkter som kan antas vara mindre farliga.

Ändring av verksamheten kan kräva nytt tillstånd eller anmälan i enlighet med 5 och 21 §§ förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Bedrivs miljöfarlig verksamhet av annan än den som meddelats tillståndet, skall den nye verksamhetsutövaren enligt 32 § samma förordning snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det ändrade förhållandet.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

3 (8)

2003-10-30

Dnr: 551-7507-03

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ansökan och ärendets handläggning

Försvarmaktens tillståndsansökan med miljökonsekvensbeskrivning (MKB) kom in till Länsstyrelsen den 21 maj 2003.

Tidigt samråd har skett med Länsstyrelsen och med de enskilda som har antagits bli särskilt berörda av verksamheten. Närboende har informerats via skrivelse.

Länsstyrelsen beslutade den 24 april 2003 (551-1926-03) att verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Samråd har skett i den omfattning som behövts med hänsyn till verksamhetens art och omfattning. MKB:n uppfyller kraven i 6 kap 7 § MB.

Ansökan och MKB:n har kungjorts i Uppsala Nya Tidning.

Naturvårdsverket, Generalläkaren och Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun har beretts tillfälle att yttra sig. Yttrande har kommit in från Miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Försvarmakten har bemött vad som anförts.

FÖRSVARSMAKTENS TALAN

Enligt förordningen (SFS 2002:187) om ämnen som bryter ned ozonskiktet skall användning av fullständigt och ofullständigt halogenerade klorfluorkarboner (freon) och fullständigt halogenerade bromfluorkarboner (halon) avvecklas och bytas ut mot mindre miljöbelastande ämnen. Användningsområdet för freon är framförallt i kylanläggningar medan halon förekommer i olika brandsläcknings-system. Försvarmakten är undantagen från förbudet att hantera freon och halon för vissa användningsområden och under vissa förutsättningar.

Inom Försvarmakten pågår sedan flera år ett arbete med att byta ut ovanstående gaser mot mindre miljöbelastande. Detta har resulterat i att Miljö- och drivmedelsavdelningen Uppland har tagit emot stora mängder som inte behöver användas i den framtida organisationen. För närvarande finns 5 ton freon och 16 ton halon i lager. Försvarmaktens framtida behov av en halonbank uppskattas till cirka 6-7 ton. Behovet av freon är mindre.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

4 (8)

2003-10-30

Dnr: 551-7507-03

Försvarsmakten bedriver idag omtappning av freon och halon vid anläggningen Knyppplan Örbyhus i Tierps kommun. I samband med omstruktureringar för att samordna och effektivisera verksamheten avser Försvarsmakten att omlokalisera verksamheten vid Knyppplan Örbyhus i Tierps kommun till Uppsala Garnison på fastigheten Ärna 5:16 i Uppsala kommun. Verksamheten kommer att inrymmas i befintliga byggnader inom garnisonsområdet. Den planerade förändringen avser omtappning av freon och halon till en total mängd av 75 ton fram till och med år 2013.

Omtappning sker av fyra anledningar – destruktions, återanvändning, återkommande kontroll av gasflaskan och påfyllning. De två sista anledningarna innebär två omtappningar.

Omtappning av freon mellan flaska och lagringsbehållare sker tills vakuum uppstår, vilket innebär att inget läckage kan ske. Vid urkoppling av nippel till lagrings-behållaren uppstår ett mindre läckage på cirka ett gram per tillfälle. Detta sker ett fåtal gånger per år. Vid omtappning av halon sker inget utsläpp. Slangarna vakuumsugs och ren kvävgas används för att avsluta fyllning av behållarna. Maximalt kan cirka 75 gram freon komma att släppas ut under den period som omfattas av ansökan, dvs. fram till och med år 2013.

Utrustning och rutiner för att detektera läckage på inkommande flaskor finns.

Freon och halon som ej kan återanvändas kommer att skickas till godkänd mottagare för farligt avfall, för närvarande SAKAB, för slutdestruktion. En omtappning måste därför ske till 1000 kg behållare eftersom SAKAB endast hanterar behållare av denna storlek.

Verksamhetens miljöpåverkan bedöms vara mycket begränsad vid normal drift vad gäller utsläpp till luft, mark och vatten. Eftersom befintliga lokaler kommer att användas bedöms verksamheten inte medföra någon negativ påverkan på landskapsbilden, naturmiljö, kulturmiljö, rekreation eller friluftsliv. Konsekvenser av betydelse bedöms endast kunna uppstå vid en olycka som medför utsläpp av freon och halon till luft.

En riskanalys har genomförts för anläggningen Knyppplan Örbyhus. Man har då kommit fram till att risken för sabotage identifierats som risk där åtgärd erfordras. Verksamheten kommer att bedrivas inom inhägnat område som i och med flytten till Uppsala Garnison är bevakat dygnet runt. Detta kommer att minska riskerna för sabotage ytterligare.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

5 (8)

2003-10-30

Dnr: 551-7507-03

En flytt av verksamheten kommer att rationalisera verksamheten samtidigt som transportlogistiken kan förbättras genom att en del transporter kan samordnas med övrig verksamhet.

Yrkande och åtaganden

Försvarsmakten yrkar på tillstånd att få tappa om totalt 75 ton fullständigt och ofullständigt halogenerade klorfluorkarboner och bromfluorkarboner fram till utgången av år 2013.

Försvarsmakten yrkar på förordnande om omedelbar verkställighet av tillståndsbeslutet.

YTTRANDEN

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker en etablering av den sökta verksamheten. Villkor bör sättas som omfattar maximalt upplagrade volymer av de hanterade produkterna och om någon form av larm och bevakning av lokalerna som skydd mot tillträde.

Generalläkaren har inte besvarat remissen.

FÖRSVARSMAKTENS BEMÖTANDE

Försvarsmakten har anfört, att då tillståndsplikten avser omtappning av halon och freon är villkor avseende lagerhållna mängder inte relevanta som begränsning av verksamheten. Försvarsmakten har vidare anfört följande. För att undvika obehörig hantering kommer halonet och freoner att förvaras i låsta utrymmen, även under arbetstid. Som skydd mot tillträde av obehöriga är lokalen försedd med gallerfönster och inbrottslarm. Det senare är utanför arbetstid kopplat till en bemannad vakt. Garnisonsområdet är därutöver inhägnat och bevakat dygnet runt. Ytterligare larm eller bevakning för att utestänga obehöriga anses inte påkallat.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

Enligt bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd utgör anläggning för omtappning av mer än 1 ton fullständigt och mer än 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år, **Prövningskod - h3, respektive -h4**, tillståndspliktig verksamhet, som prövas av länsstyrelsen (prövningsnivå B).

Vid anläggningen skall även enligt vad som framgår av verksamhetsbeskrivningen hanteras ofullständigt halogenerade fluorkarboner (HFC) och avfall som uppkommit i den egna verksamheten inom Försvarmakten i form av t.ex. fullständigt och ofullständigt halogenerade brom- och klorfluorkarboner, rester av oljeavfall som uppkommer vid cisternvård, oljefilter m.m.

Hantering av ofullständigt halogenerade fluorkarboner (HFC) är inte varken tillståndspliktig eller anmälningspliktig verksamhet enligt bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Vidare gör Länsstyrelsen den bedömningen att den egna hanteringen av det inom Försvarmakten uppkomna farliga avfallet i form av oljerester m.m. inte heller omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt bilagan. Den nu aktuella ansökan om tillstånd omfattar inte heller hanteringen av ofullständigt halogenerade fluorkarboner (HFC) eller farligt avfall. Länsstyrelsens prövning omfattar därför inte sistnämnda hanteringar.

Länsstyrelse får med anledning av ansökan om tillstånd till omtappning av fullständigt och ofullständigt halogenerade brom- och klorfluorkarboner anföra följande.

Miljöbalkens mål och de allmänna hänsynsreglerna

Länsstyrelsen bedömer att sökanden visat att verksamheten kommer att bedrivas och skyddsåtgärder kommer att vidtas så att en hållbar utveckling främjas enligt 1 kap. 1 § MB. Länsstyrelsen bedömer vidare att sökanden visat att verksamheten kommer att bedrivas enligt de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. samma balk.

Lokalisering

För verksamheten skall enligt 2 kap. 4 § andra stycket MB en sådan plats väljas att ändamålet uppnås med minsta möjliga intrång och olägenhet för människors hälsa och miljö.

Utsläpp av freon och halon påverkar stratosfärens ozonskikt och i viss mån växthuseffekten och utgör ett globalt problem. Den geografiska placeringen har ur den aspekten ingen betydelse.

Flytten innebär att transporter till och från anläggningen till viss del kan samordnas med övrig verksamhet inom området samt att godstransporter för farligt avfall minskar något. Närmaste bostadsområde är Bärby Hage som ligger cirka 500 meter sydost om planerad lokalisering och bedöms därmed inte påverkas av eventuella störningar från transporter.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

7 (8)

2003-10-30

Dnr: 551-7507-03

Anläggningen kommer att förläggas i befintliga lokaler som blivit lediga pga. den omstrukturering som sker vid Uppsala Garnison. Garnisonsområdet är inhägnat och bevakat dygnet runt.

I nära anslutning till Garnisonsområdet ligger Räddningstjänstens anläggning.

Hushållningsbestämmelser

Enligt 2 kap. 4 § första stycket MB skall för verksamheten väljas en plats som är lämplig bland annat med hänsyn till 3 och 4 kap. MB.

Garnisonsområdet är av riksintresse för totalförsvaret och skall därför enligt 3 kap. 9 § andra stycket miljöbalken skyddas mot åtgärder som kan motverka totalförsvarets intressen. Området ligger inom yttre vattenskyddsområde för vattentäkt.

Länsstyrelsen bedömer att lokaliseringen inte strider mot hushållningsbestämmelserna.

Miljö kvalitetsnormer

Verksamheten medför inte att någon miljö kvalitetsnorm överträds och motverkar heller inte att möjligheterna att uppnå de regionala miljömålen minskar.

Planförhållanden

Den planerade anläggningen ligger utanför detaljplanelagt område och finns heller inte reglerad i översiktsplanen.

Motivering av villkor

Enligt villkor 2 i tillståndet för Örbyhusanläggningen den 8 maj 2003 (551-17382-02) skall i alla utrymmen där freoner eller haloner lagras eller hanteras finnas detektorer som indikerar eventuellt utsläpp av freon och halon. Detektorerna skall kopplas till larm. Länsstyrelsen finner inte skäl att i detta ärende ändra uppfattning härvidlag. Kravet på detektorer skall därför kvarstå som villkor även i nu aktuellt tillstånd.

Försvarsmakten har yrkat på omedelbar verkställighet. Länsstyrelsen har inget att erinra mot detta.

Länsstyrelsens sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen anser att om verksamheten bedrivs i enlighet med ansökan så går verksamheten att förena med de allmänna hänsynsreglerna och målen i MB samt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser. Tillstånd skall därför lämnas till verksamheten.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

8 (8)

2003-10-30

Dnr: 551-7507-03

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Stockholms tingsrätt, miljödomstolen, se bilaga 1.

Beslut om kungörelsedelgivning

Se bilaga 2.

Beslutet har fattas av miljöprövningsdelegationen. I beslutet har deltagit läns-assessor Roger Gustafsson, ordförande, och miljöskyddshandläggare Ing-Marie Askaner, miljöskakkunnig. Ärendet har föredragit av miljöskyddshandläggare Mona J-Åkerström, miljöenheten.

Roger Gustafsson

Ing-Marie Askaner

BILAGA

1. Hur man överklagar
2. Beslut om kungörelsedelgivning

SÄNDLISTA

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Generalläkaren 107 85 Stockholm

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun, 753 75 Uppsala

Uppsala kommun, Kommunstyrelsen, 753 75 Uppsala